

עמ"ת 34242/08/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 34242-08-21 פלוניעציר) נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט דניאל פיש
העורר
נגד
המשיבה
מדינת ישראל

בשם העורר עו"ד פארס בריק

בשם המשיבה עו"ד קרן בן הרוש

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית משפט השלום בעכו (כב' השופט ג'מיל נאסר) במ"ת 13649-07-21 מיום 12.8.2021 בה הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.
2. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפה בן זוג הגורמת חבלה של ממש (שתי עבירות) ואיומים (שתי עבירות). בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.
3. לאחר שנקבעו קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, הוזמן תסקיר שירות מבחן לצורך בדיקת נסיבותיו האישיות של העורר וחלופת מעצר. תסקיר שירות המבחן שהוגש לא בא בהמלצה לשחרור המשיב, נוכח סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת, מאפייני אישיות בעייתיים של המשיב ואי-התאמת החלופה שהוצעה.
4. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים, הורה בית משפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, תוך שמצא לאמץ את המלצת שירות המבחן ובהעדר טעמים המצדיקים סטייה ממנה.
5. העורר לא השלים עם החלטה זו וטען כי היה מקום להורות על השמתו בפיקוח אלקטרוני חלף מעצר. נטען כי מתקיימים טעמים שונים המצדיקים סטייה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן. נטען שאירועי האלימות המיוחסים למשיב הם מיוני 2018 וממרס 2020, וכי האירוע האחרון שהוביל להגשת התלונה ולמעצרו התרחש ביום 13.6.21 ועניינו איומים בלבד. נטען כי בני הזוג גרושים מזה חודשים ארוכים ושעבירות האלימות בוצעו

עמוד 1

כשעורר היה נשוי למתלוננת, בעוד אירוע האיומים האחרון אירע בעת מפגש אקראי ביניהם. נטען שהמתלוננת מתגוררת כיום באילת, כיום אין כל קשר בין השניים והחלופה המוצעת מרחיקה את העורר מהמתלוננת. נטען שהדבר מכהה מעוצמת המסוכנות. נטען שלעורר אין עבר פלילי, שהוא בעל מגבלות רפואיות ושחווה "באופן קיצוני" את מעצרו הממושך. נטען שבית משפט קמא נהג כאילו הוא כבול להמלצה שלילית של שירות המבחן, בעוד שהתסקיר אינו חזות הכל והיה על בית משפט קמא לשקול שיקולים נוספים המצדיקים מעצר באיזוק. נטען שהיה על בית המשפט קמא לשמוע את המפקחים המוצעים. עוד נטען כי הדיון בבקשה "התגלגל" בין מספר מותבים ונוצר מצב בו מותב אחד קבע שניתן להורות על מעצר באיזוק ושלח את העורר לבדיקת היתכנות, אולם בהמשך, הדיון הועבר למותב אחר, אשר החליט בניגוד למותב הקודם אף על פי שלא התווספו בפניו נתונים חדשים. נטען שהדבר פוגע בצפייה סבירה של העורר. עוד נטען שהעורר עצור מזה 3 חודשים וכי התיק העיקרי טרם נקבע לדיון.

6. המשיבה טענה כי בית המשפט אינו מחויב לשמוע מפקחים בכל מקרה ומקרה. נטען שבתיק זה ממצא התסקיר היו משמעותיים, ושעובדות כתב האישום וחומר הראיות הצדיקו הפעלת שיקול דעת שיפוטי שלא לבחון את המפקחים. נטען כי בעדויותיה המתלוננת מסרה שהורי העורר שכנעו אותה לא להתלונן במשטרה והסבירה שלא התלוננה לגביו בשל חששה מבני משפחתו. נטען כי בעבירות אלמ"ב אין לתת משקל משמעותי להעד עבר פלילי. המשיבה הפנתה לאמור בתסקיר שירות המבחן. נטען כי בנתוני המקרה גם מרחק גיאוגרפי גדול לא יעזור. נטען שמצבו הרפואי של העורר לא מנע ממנו להכות את המתלוננת בעבר.

7. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בחומרים הרלוונטיים מצאתי לדחות את הערר.

8. עיינתי בהחלטת כב' השופט וויליאם חמאד מיום 4.8.2021 בה נקבע כי יש לתת משקל להמלצת שירות המבחן, אולם נוכח העדר עבר ומשום שהעבירות החמורות יותר בוצעו לפני שנים "אין לשלול מעצר באיזוק אלקטרוני". יש להבהיר שמדובר בהחלטה המורה על הכנת חוות דעת היתכנות בלבד, שאינה כוללת הוראה אופרטיבית המורה על מעצר באיזוק ואף אינה קובעת שיש להעדיפו על פני מעצר של ממש. עוד יודגש כי מהפרוטוקול עולה שההחלטה ניתנה על בסיס המלצת בית המשפט, מבלי שנשמעה עמדת המדינה, ומבלי שנערך דיון מעמיק ומפורט המתייחס למכלול הנתונים הרלוונטיים להכרעה בבקשת המעצר. משכך, ברי שמדובר בהחלטה שאינה מכריעה בבקשה לכאן או לכאן, אלא נועדה להותיר את מלוא האפשרויות פתוחות בפני המותב שימשיך לדון ויכריע בה. בהתאם לאמור אין לקבל את טענת העורר כי החלטת המעצר סוטה מהחלטה קודמת וכי נוצרה פגיעה באינטרס ההסתמכות והצפייה של העורר.

9. זאת ועוד, עיינתי בהחלטת המעצר ומצאתי שאין מקום להתערב בה. בית המשפט קמא לא התעלם מכך שהוא מצווה לשקול שחרור המשיב לחלופת מעצר. ההחלטה כוללת התייחסות לכך שמדובר במשיב נעדר עבר פלילי ולזמן שחלף מאז בוצעו חלק מהעבירות. לצד האמור, נמצא שבשקלול הנתונים, ובשים לב לאמור בתסקיר, נוכח מידת המסוכנות הנשקפת מהמשיב ומטיב העבירות המיוחסות לו אין בנמצא חלופת מעצר מתאימה, ואין נסיבות המצדיקות סטייה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן. החלטה זו בדיון יסודה.

10. בפסיקה ענפה נקבע כי במקרים בהם תסקיר שירות המבחן בא בהמלצה שלילית נדרשים טעמים מיוחדים וכבדי משקל לצורך סטייה מהמלצה זו (ראו למשל: בש"פ 3201/10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (6.5.2010); בש"פ 3386/07 **מדינת ישראל נ' אשד** (18.4.2007); בש"פ 3286/07 **מדינת ישראל נ' עמר** (16.4.2007). דברים אלו מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בהמלצות שליליות של שירות המבחן בתיקי אלימות במשפחה (ראו למשל: בש"פ 6739/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (21.9.2010)).

11. בפסיקה העוסקת בעבירות אלימות במשפחה אף נקבע כי נוכח מאפייניהן הייחודיים של עבירות אלה, מתקיימת חזקה הפוכה לפיה הכלל הוא מעצר, למעט בהתקיים נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן (בש"פ 1315/04 **נמיר נ' מדינת ישראל** (23.2.2004); בש"פ 7848/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.11.2010); בש"פ 1751/17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.3.2017)). עוד נקבע כי עבירות אלימות במשפחה מאופיינות בהתפרצויות זעם בלתי נשלטות ומשכך חלופות מעצר, ככלל, לא יצליחו לאיין את המסוכנות הנשקפת מהנאשמים בעבירות אלה (בש"פ 7626/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** (27.9.2006)).

12. העורר טוען כי בעניינו מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות סטייה מן הכלל שהוזכר, והן הזמן שחלף מאז בוצעו העבירות, העדר עבר פלילי, מצבו הרפואי והריחוק הגיאוגרפי בינו לבין המתלוננת. אין מקום לקבל טענה זו. ראשית, לא אחת מדובר בעבירות המבוצעות על ידי נאשמים שאין לחובתם הרשעות קודמות, בשים לב שכתב האישום מייחס לעורר שלושה אירועים שונים שבשניים מהם נהג באלימות במתלוננת ובשלישי איים בפגיעה בחייה כאשר האירוע האחרון הוביל למעצרו והגשת כתב האישום. שנית, בכל הנוגע לנכות ממנה סובל העורר, מדובר בנתון שהיה קיים בזמן בו לכאורה ביצע את העבירות, אשר לא מנע ממנו לפגוע במתלוננת. לבסוף, בכל הנוגע לריחוק הגיאוגרפי נקבע בפסיקה כי כשעסקין בעבירות אלמ"ב לא בכל מקרה די בקיומו של ריחוק גיאוגרפי בין מיקום המתלוננת למיקום החלופה כדי לאיין את המסוכנות שנובעת מן הנאשם, מצב המתקיים בעניינו כפי שיפורט (ראו: בש"פ 5773/03 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (3.7.2003)).

13. עיון בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של העורר מעלה תמונה מדאיגה. שירות המבחן התרשם מעורר בעל קשיים בוויסות דחפים ורגשות, קושי בהתמודדות עם מצבים רגשיים מורכבים ובהפנמת גבולות, צורך בשליטה, תפיסות נוקשות ועיוותי חשיבה. בכל הנוגע למערכת היחסים עם המתלוננת הרושם הוא לתלות יתר, אובססיביות, קנאה קיצונית, עיסוק כפייתי ואי יכולת לקבל את הפרדה ביניהם. הרושם שהעורר לא מסוגל להתמודד עם הדחיה ומעוניין לחדש את הקשר עם המתלוננת, בעוד המתלוננת עצמה אינה מעוניינת בכך. להערכת שירות המבחן כל אלו מובילים לכך שלא ניתן לשלול סיכון גבוה להישנות מעשי אלימות כלפי המתלוננת. עוד יצוין כי בשיחה טלפונית עם המתלוננת, האחרונה דיווחה על יחס בעייתי ורכושני של העורר כלפיה, בכלל זה לאחר הגירושין, והיא אף תיארה שהעורר מנסה להגיע אליה לאחר מעצרו דרך מכר משותף.

14. בכל הנוגע לחלופה שהוצגה בפני שירות המבחן - מדובר בחלופה בבית הוריו של העורר באבו סנאן, בפיקוחם. האם הביעה כעס ואכזבה מהמתלוננת ושללה אפשרות שהעורר נהג כלפיה באלימות, תארה אותה ככפית טובה וכמי שהעלילה עלילות שווא על העורר. גם האב שלל כל התנהגות אלימה מצד העורר והשליך את מלוא האחריות על המתלוננת ומשפחתה. יש לבחון עמדות אלו על רקע דבריה של המתלוננת בפני שירות המבחן כי

בני משפחת העורר היו מודעים לאירוע האלימות ותמיד עמדו לצד העורר והבהירו שאל לה להתלונן נגדו.

15. שירות המבחן התרשם לשלילה מהמפקחים המוצעים וסבר שחרף הריחוק הגיאוגרפי של החלופה המוצעת, נוכח הסיכון הגבוה ומאפייני אישיותו האימפולסיביים, האלימים והאובססיביים של העורר לא ניתן להמליץ על שחרור, שכן החלופה לא תפחית מסיכון זה.

16. למקרא דברים אלה מובן מדוע מצא בית משפט קמא שאין מקום להורות על שחרור של המשיב לחלופת מעצר. במקרה דנן נשקף סיכון גבוה כלפי המתלוננת הנובע מהמשיב עצמו וממאפייני אישיותו, אשר מצדיק לכשעצמו מסקנה שאין ביכולתה של חלופה לאיין סיכון זה. עולה שאיכות הפיקוח לא היוותה את הטעם המרכזי בהמלצתו השלילית של שירות המבחן, אלא מאפייני המפוקח עצמו. די בכך כדי להוביל למסקנה שלא נפל פגם בהחלטת בית המשפט שלא להיזקק לשמיעת המפקחים (וזאת מבלי להקל ראש בעמדות שהביעו המפקחים המוצעים בפני שירות המבחן).

17. נוכח הסיכון הנשקף מהמשיב גם הריחוק של החלופה לא די בו כדי לתת מענה מספק לחשש הכבד לביטחונה של המתלוננת. עוד יובהר שאזיק אלקטרוני משמש כגורם מתריע במקרה של יציאת מקום החלופה, אולם אין בכוחו לאיין את הסיכון שנשקף מהעורר, ולמנוע ממנו להמשיך ולפגוע במתלוננת (בין אם בדרך של יצירת קשר טלפוני או מניעת עזיבת מקום החלופה).

18. נוכח כל האמור הערר נדחה.

ניתנה היום, י"א אלול תשפ"א, 19 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.